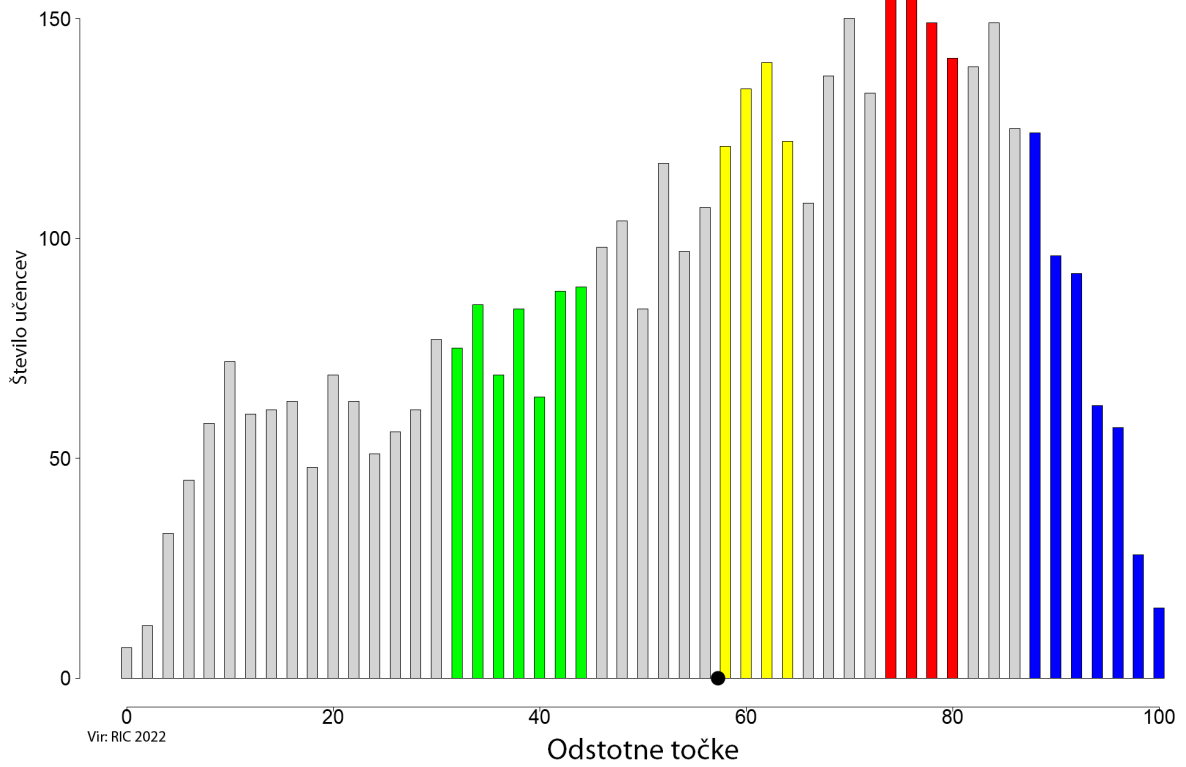

Predmetna komisija za angleščino

Opisi dosežkov učencev 9. razreda na nacionalnem preverjanju znanja

Porazdelitev točk pri predmetu ANGLEŠČINA (NPZ, 9. razred, 2022, N = 4544)

Slika: Porazdelitev točk pri angleščini, 9. razred

ZELENO OBMOČJE

Zeleno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo spodnje četrte dosežkov (glede na druge dosežke). V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 20 % in nižji od 70 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 20. in 30. kvantilom.)

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *spodnje četrte dosežkov*, so uspešno rešili štiri postavke pri nalogi slušnega razumevanja:

A) SLUŠNO RAZUMEVANJE

2. naloga: NIGHTTIME BUSY BODIES

Opis naloge: Učenci so poslušali besedilo o tem, kaj se dogaja z našim telesom, medtem ko spimo. Naloga je bila izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom. Učenci so nalogo reševali tako, da so pri vsaki testni postavki obkrožili črko pred pravilnim odgovorom. Izbirali so lahko med štirimi odgovori. Naloga je preverjala, ali so učenci izluščili glavne misli besedila ter razumeli podatke in podrobnosti v njem.

V zeleno območje so se uvrstile **2., 3., 4.** in **5. testna postavka**. Vse so preverjale razumevanje specifičnih informacij, ki so bile v vnosnem besedilu podane z naborom v glavnem osnovnega besedišča.

2. postavko so uspešno rešili učenci, ki so iz dela besedila v zvezi s smrčanjem izluščili podatek *you may snore more as you get older, especially if you are a male* in ga povezali s pravilnim odgovorom *more common if you are an old man*.

Za pravilno rešitev 3. postavke so morali učenci iz zveze *disagreement between your brain and your body* in pojasnila *the brain ... wants to stay awake while ... body is in a deep sleep* ugotoviti, da gre za različni hotenji telesa in možganov, ko ljudje hodijo v spanju.

Pri 4. postavki v zvezi z značilnostmi mesečnikov so bili uspešni učenci, ki so razumeli daljšo zloženo poved z veznikom *although* in povezali *return to bed* s *come back to their beds*. Vrnitev v posteljo je bila na koncu vnosnega besedila tudi dovolj poudarjena, tako da distraktorji učencev niso preveč zmotili.

Učenci, ki so pravilno rešili 5. postavko, so iz vnosnega besedila izluščili informacijo o tem, kdaj navadno sanjamo. Le-ta je bila podana z različnimi informacijami. Ključne za razumevanje pa so bile besede in besedne zveze: *brain, muscles, shut down, preventing messages in temporarily disabling the body*.

RUMENO OBMOČJE

Rumeno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo med polovicama dosežkov. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 45 % in hkrati nižji od 45 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 45. in 55. kvantilom.)

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*, so uspešno rešili te naloge in postavke:

A) SLUŠNO RAZUMEVANJE

1. naloga: **GOLDEN EAGLES**

Opis naloge: Učenci so poslušali besedilo o planinskih orlih. Vsakemu delu vnosnega besedila, ki je govorilo o različnih vidikih teh živali, so morali učenci izbrati najustreznejši naslov. Dva naslova sta bila odveč in sta imela vlogo distraktorjev. Naloga je bila povezovalnega tipa in je zahtevala od učencev, da izluščijo glavne misli besedila, razumejo podatke in podrobnosti v njem.

V rumeno območje so se uvrstile **2., 3., 4., 5. in 6. testna postavka.**

Učenci, ki so pravilno rešili 2. postavko, so razumeli ključne besede v besedilu *almost became extinct* in jih povezali s povzetkom *Reasons for low numbers*. Pri tem sta jim bila v pomoč tudi glagola *were shot* in *died*.

Učenci, ki so pravilno rešili 3. postavko, so morali pozorno poslušati besedilo in razbrati glavno misel *Handling the prey*. Za dosego tega so jim bili na voljo podatki v vnosnem besedilu: *grab the prey, tear the fur off their prey, pull out the feathers, cut up the flesh*. Tudi tisti učenci, ki besede *prey* niso poznali, so jo lahko razumeli iz vnosnega besedila.

Učenci, ki so pravilno rešili 4. postavko, so razumeli ključne dele besedila: *became extinct, are not allowed to be hunted, it's an offence to disturb or kill these birds* in jih povezali s povzetkom *Protected status*.

Učenci, ki so pravilno rešili 5. postavko, so morali razumeti ključne besede in besedne zveze v vnosnem besedilu: *hungry, looking for the prey* in *glides silently*, da so lahko izluščili glavno misel *Hunting quietly*. Pri tem so jim bili v pomoč tudi ostali deli vnosnega besedila: *it spots a fox, it comes from behind*.

Učenci, ki so pravilno rešili 6. postavko, so morali razumeti besedne zveze: *parents ... sit on the eggs, its parents bring back food, bring the baby around 1 kg of meat every day* ter jih povezati s povzetkom *Good parenting*.

2. naloga: **NIGHTTIME BUSY BODIES**

V rumeno območje se je uvrstila **1. testna postavka.**

Učenci, ki so pravilno rešili 1. postavko, so morali razumeti ključni besedni zvezi v začetnem delu vnosnega besedila, ki govori o tem, kaj se dogaja z našim telesom, preden zaspimo, *you feel like you are flying, your body relaxes*, in izbrati pravilno postavko *your muscles are relaxing*. Pri tem so jim bili v pomoč tudi ostali deli besedila, npr. *your muscles become less tense*.

B) BRALNO RAZUMEVANJE

1. naloga: **GLADIATORS**

Opis naloge: Vnosno besedilo je opis gladiatorjev in gladiatorskih iger. Učenci so morali odgovoriti na vprašanja, ki so bila vezana na besedilo in so sledila vrstnemu redu dogodkov v njem. Naloga je predvidevala kratke zaprte odgovore z največ šestimi besedami. Odgovori učencev, ki so bili zapisani s pravopisnimi in slovničnimi napakami, ki niso vplivale na razumevanje, so bili sprejeti kot pravilni. Za uspešno reševanje naloge so učenci morali razumeti glavno misel besedila, podrobnosti v njem, kakor tudi poiskati določene podatke.

V rumeno območje se je uvrstila **3. testna postavka.**

Učenci, ki so pravilno rešili 3. postavko, so morali odgovoriti na vprašanje **How** could gladiators gain freedom? Najti so morali ustrezen odgovor v besedilu, ki govori o tem, kako so si gladiatorji pridobili svobodo. Razumeti so morali podrobnosti in izluščiti, da je pravilen odgovor *By winning 50 victories*. Pri tem je bila ključno, da so poleg besede *winning/victories* zapisali tudi številko 50.

2. naloga: GIANT PUMPKINS

Opis naloge: Učenci so prebrali besedilo o bučah velikankah. Vsakemu odstavku so morali izbrati najustreznejši naslov. Trije naslovi so bili odveč in so delovali kot distraktorji. Naloga je bila povezovalnega tipa in je od učencev zahtevala, da sklepajo oz. povzamejo bistvo posameznega dela vnosnega besedila. Glavni cilj naloge je preveriti, ali učenci razumejo glavne misli posameznih delov vnosnega besedila. Pri tem si pomagajo z razumevanjem podrobnosti v njem in iskanjem določenih podatkov za reševanje naloge.

V rumeno območje sta se uvrstili 4. in 6. testna postavka.

Učenci, ki so pravilno rešili 4. postavko, so morali pozorno prebrati podrobnosti v besedilu, ki so se navezovala na povzetek *Thirsty giants*. Pri tem jim je bil v pomoč predvsem del besedila: *Ron feeds them about 100 gallons of water per day ...*

Pri 6. postavki je bil učencem v pomoč del ... *judges decide who the winner is ...* iz vnosnega besedila, ki je ustrezal povzetku *The moment of truth*. Prav tako jim je bila v pomoč besedna zveza *judging station*.

C) RABA JEZIKA

1. naloga: VISITORS FROM OUTER SPACE

Opis naloge: V prvi nalogi rabe jezika so učenci morali dopolniti besedilo o zunajzemeljskih bitjih. V vsako praznino so vpisali eno oz. največ dve besedi. Besedilo so morali dopolniti z različnimi slovničnimi strukturami (prislov, člen, števnik, glagol, predlog), ki so morale biti zapisane pravopisno pravilno. Tako se je poleg jezikovnega znanja preverjalo tudi ustrezno zapisovanje besed. Za uspešno reševanje naloge so učenci morali razumeti besedilo kakor tudi pomen besed in besednih zvez v sobesedilu.

V rumeno območje sta se uvrstili 2. in 6. testna postavka.

Pri 2. postavki so morali učenci za uspešno reševanje razumeti sobesedilo in prepoznati, da gre za samostalnik v ednini, ki zahteva uporabo nedoločnega člena *a*, ki označuje ednino, oziroma so nedoločni člen lahko zamenjali z glavnim števnikom *one*. Sprejemljiv je bil tudi odgovor *no*.

Testno postavko 6 so uspešno rešili tisti učenci, ki so v sobesedilu prepoznali, da gre za časovno obdobje, v katerem se nekaj ne bo zgodilo, in to ustrezno zapisali z uporabo enega od sledečih predlogov: *for, in, within* ali *till/until*.

2. naloga: ENERGY FROM THE OCEAN

Opis naloge: V nalogi besedišča so učenci morali dopolniti besedilo o alternativnem viru energije – energiji morja. Besedilo je bilo treba dopolniti z manjkajočimi besedami, ki so se začenjale na dano črko. Tip naloge je dopolnjevanje brez nabora. Preverjalo se je poznavanje in raba besedišča z ustreznega tematskega področja, saj so učenci morali razumeti sobesedilo, da so lahko uspešno rešili testne postavke. Ker se je obenem preverjalo ustrezno zapisovanje besed, so se upoštevali samo pravopisno pravilno zapisani odgovori.

V rumeno območje so se uvrstile 3., 4., 5. in 6. testna postavka.

Pri 3. postavki so učenci morali iz sobesedila ugotoviti, da manjka beseda *scientists*, in jo pravilno zapisati. V pomoč jim je bila beseda *studying*. Manjkajoči besedi je v vnosnem besedilu sledil glagol, iz česar so lahko zaključili, da se poved začne s samostalnikom, kar je tipično za angleško stavčno strukturo.

Pri 4. testni postavki so morali učenci razumeti sobesedilo v celotnem odstavku, ki govori o vplivu lune na plimo in oseko. Manjkala je beseda *moon*, ki so jo morali pravilno zapisati. V pomoč jim je bil del besedila ... *in relation to the sun and the Earth...*, iz katerega so lahko sklepali, da gre za nebesno telo. V pomoč jim je bil tudi določni člen *the* pred vrzeljo.

5. testno postavko so pravilno rešili učenci, ki so natančno prebrali odstavek, ki se začne z *The sea moves...*, in razumeli, da gre za hitrost, *speed*. V pomoč jim je bila tudi oznaka za vrzeljo, ki izraža hitrost *17 km/h*.

Za uspešno reševanje 6. testne postavke so učenci morali razumeti sobesedilo in iz njega izluščiti, da manjka beseda *minute*, ter jo pravilno zapisati. V pomoč jim je lahko bila navedba *20 times per*.

D) PISNO SPOROČANJE – *THE MAGIC OF COMMUNICATION* (SIDRNA NALOGA, angl. *anchor task**)

Opis naloge: V nalogi pisnega sporočanja so učenci morali napisati članek o komunikaciji skozi čas. S pomočjo iztočnic so razmišljali o tem, kako se komunikacija spreminja skozi čas, kako sodobna tehnologija vpliva na medsebojne odnose med prijatelji in družinskimi člani ter kakšna bo komunikacija v prihodnosti.

V rumeno območje spada **kriterij zgradba besedila**, ki je zahteval rabo osnovnih vezniških sredstev, ustrezno rabo ločil in smiselno povezanost besedila na besedni, stavčni, povedni in medodstavčni ravni. Učenci, ki so pri tej testni postavki dosegli maksimalno število točk, so dokazali, da znajo besedilo smiselno strukturirati in ga povezati na vseh ravneh. Učenec, ki je dosegel 2 točki, je napisal dovolj koherentno besedilo, ki je bilo razumljivo kljub slovničnim oziroma pravopisnim napakam.

Kriterij zgradba besedila se je tudi na NPZ 2018 uvrstil v rumeno območje, kar pomeni, da je bil tudi za takratno generacijo podobno zahteven.

* Sidrna naloga: identična naloga kot v enem od preteklih NPZ, s katero smo želeli doseči večjo primerljivost med dosežki učencev različnih generacij.

RDEČE OBMOČJE

Rdeče območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *zgornje četrte dosežkov*. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 70 % in nižji od 20 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 70. in 80. kvantom.)

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *zgornje četrte dosežkov*, so uspešno rešili te naloge in postavke:

A) SLUŠNO RAZUMEVANJE

1. naloga: *GOLDEN EAGLES*

V rdeče območje se je uvrstila **1. testna postavka**. Učenci so morali povezati besedni zvezi *high in the mountains in long distances from human activity* iz vnosnega besedila z naslovom *Far away home*. Za uspešno reševanje so morali odlomek poslušati v celoti, saj je besedna zveza *gold-coloured feathers* služila kot distraktor, ki bi jih lahko zavedel, da bi izbrali napačno rešitev *Dark feathers*.

B) BRALNO RAZUMEVANJE

1. naloga: *GLADIATORS*

V rdeče območje sta se uvrstili **1.** in **2. testna postavka**.

Pri 1. postavki so morali učenci pravilno razumeti vprašanje *Why were early gladiator fights organised?* in iz besedila razbrati, da nanj odgovarja besedna zveza *to give the dead power*.

Pri 2. testni postavki so morali učenci v besednih zvezah *their physique* in *had to be strong* prepoznati odgovor.

2. naloga: *GIANT PUMPKINS*

V rdeče območje so se uvrstile **1., 2., 3., 5.** in **7. postavka**.

Pri 1. postavki so učenci morali v besednih zvezah *the world's best pumpkin grower* in *leisure activity* prepoznati neprofitno pristočasno dejavnost in jo ustrezno povezati z naslovom *Unusual hobby*.

Pri 2. postavki so morali razumeti širše besedilo, v katerem je podano, da je Ron v gojenju buč užival že kot otrok, *enjoyed pumpkins since he was a kid*, in da se z gojenjem buč ukvarja širše sorodstvo, *something all Ron's relatives do*, *Ron's cousin*, ter izbrati rešitev *Runs in the family*.

Pri 3. postavki so morali učenci prav tako razumeti širše besedilo, ki pripoveduje o pripravi in izboru semen. Ključni besedni zvezi, ki so ju morali učenci razumeti, sta bili *limited number of seeds*, *the strongest and the fastest*. Le tako so lahko izbrali pravilno rešitev *Careful selection*.

Pri 5. postavki so učenci za uspešno reševanje morali razumeti širše besedilo. Ključne so bile besede in besedne zveze: *prevent rotting*, *cupboard*, *protect from the hot summer sun*, *fertilizers*. Besedilo pripoveduje o preventivnih ukrepih za pridelavo zdravih buč, torej je bila ustrezna rešitev le *Safety measures*.

Pri 7. postavki so učenci za pravičen odgovor *Celebrity status* morali prepoznati ključne besedne zveze: *a place in the Guinness book*, *posing with the winners*, *the winning contestant* in *appearing on television in chat shows*.

C) RABA JEZIKA

1. naloga: *VISITORS FROM OUTER SPACE*

V rdeče območje se je uvrstila **3. testna postavka**.

Za uspešno reševanje te postavke so morali učenci razumeti sobesedilo in prepoznati, da gre za zaključeno dejanje v pretekliku. V pomoč jim je bila letnica 1947. Učenci so morali postaviti glagol *land* v vprašalno obliko v pretekliku.

D) PISNO SPOROČANJE – *THE MAGIC OF COMMUNICATION* (SIDRNA NALOGA, angl. *anchor task*)

V rdeče območje so se uvrstili trije **kriteriji za vrednotenje: vsebina, besedišče in slovnica**. Učenci, ki so zadostili tem kriterijem, so morali pri vsebini dobro razviti in utemeljiti iztočnice (kako se komunikacija spreminja skozi čas, kako sodobna tehnologija vpliva na medsebojne odnose med prijatelji in družinskimi člani in kakšna bo komunikacija v prihodnosti). Pri besedišču so morali uporabiti bogato besedišče, ki ustreza zahtevam naloge, pri slovnici pa osnovne in več raznolikih, večinoma pravilno in ustrezno rabljenih slovnicih struktur.

Za generacijo 2017/18 so bili vsi trije kriteriji podobno zahtevni, saj so bili tudi takrat v rdečem območju.

MODRO OBMOČJE

Modro območje označuje učence, katerih skupni dosežki so v *zgornji desetini dosežkov*. V tem območju je 10 % učencev z najvišjimi dosežki; njihovi dosežki so višji od 90 % dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki nad 90. kvantilom.)

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini so v *zgornji desetini dosežkov*, so uspešno rešili te naloge in postavke:

A) SLUŠNO RAZUMEVANJE

2. naloga: NIGHTTIME BUSY BODIES

V modro območje se je uvrstila **6. testna postavka**.

Učenci, ki so uspešno rešili to postavko, so izhodiščno poved vnosnega besedila *Scientists have lots of complicated theories about why we dream* povezali s *try to explain why dreams happen*. Ob tem so razumeli tudi podrobnosti v nadaljevanju in ugotovili, da niso povezane z znanstveniki. Šlo je za razumevanje daljšega dela besedila in povzemanje glavne misli.

B) BRALNO RAZUMEVANJE

1. naloga: GLADIATORS

V modro območje so se uvrstile **4., 5. in 6. testna postavka**.

Učenci, ki so uspešno rešili 4. postavko, so iz vnosnega besedila znali izluščiti specifično informacijo in odgovoriti na vprašanje *What did the organizers have to do before naval fights?* Za pravilno rešitev je bila ključna besedna zveza *naval fights*, ki je tako v vprašanju kot v besedilu. Razlog za uvrstitev postavke v modro območje je verjetno zahtevnejše besedišče v tem delu besedila, iz katerega so morali učenci izluščiti vsaj eno od potrebnih opravil, in sicer *flood/water the arena* ali *bring the boats*. Učenci so morali biti pozorni tudi na besedo *before* v vprašanju.

5. postavka je preverjala razumevanje bistva in tudi podrobnosti v vnosnem besedilu, ki govori o tem, zakaj je Julij Cezar podpiral gladiatorske borbe. Ključno za pravilno rešitev je bilo razumevanje besednih zvez: *wasted a huge amount of money in a tool to please powerful senators*. Postavka se je verjetno uvrstila v modro območje tudi zato, ker so se morali učenci pri odgovoru omejiti na šest besed.

Pri 6. postavki so bili uspešni učenci, ki so razumeli bistvo sklepnega dela besedila oz. znali iz njega izluščiti razlog za prepoved gladiatorskih borb. Povezati so morali zvezi *were forbidden* v vprašanju in *resulted in banning* v vnosnem besedilu. Za pravilno rešitev testne postavke so morali natančno prebrati vnosno besedilo.

C) RABA JEZIKA

1. naloga: VISITORS FROM OUTER SPACE

V modro območje sta se uvrstili **1. in 4. testna postavka**.

Učenci, ki so uspešno rešili testni postavki, so morali razumeti pomen besed in besedila ter ustrezno uporabiti slovnični strukturi.

Pri 1. testni postavki je bilo treba iz sobesedila ustrezno ugotoviti, da je kot rešitev zahtevan prislov *absolutely*, in ga obenem pravilno zapisati.

Pri 4. testni postavki pa so morali učenci iz sobesedila prepoznati, da je treba uporabiti ustrezen pogojnik *If one day ...*, zato so morali zapisati glagol *appear* v sedanjiku (*Present Simple*).

2. naloga: ENERGY FROM THE OCEAN

V modro območje sta se uvrstili **1. in 2. testna postavka**.

Pri 1. testni postavki so morali učenci besedilo dopolniti z glagolom *pollute*. Glede na sobesedilo so testno postavko pravilno rešili tisti učenci, ki so poznali kolokacijo *pollute the environment*. Besedo so morali učenci tudi pravilno zapisati.

Pri 2. testni postavki je bila rešitev glagol *blows*. To postavko so uspešno rešili učenci, ki so poznali kolokacijo *the wind blows*.

Nalog, ki so v območju nad modrim, v 65 % primerov ne rešijo niti učenci z najvišjimi skupnimi dosežki.

C) RABA JEZIKA

1. naloga: VISITORS FROM OUTER SPACE

V območje nad modrim se je pri tej nalogi uvrstila **5. testna postavka**. Za uspešno reševanje te postavke so učenci morali iz sobesedila razbrati uporabo glagolskega časa *Present Perfect*. V pomoč pri reševanju bi jim morala biti beseda *since*, ki nakazuje rabo tega slovnicega časa in ne navadnega preteklika. Čeprav je bila struktura stavka v tem primeru zelo osnovna, označena s *since* in letnico 1970, predvidevamo, da imajo učenci, ki so to postavko reševali neuspešno, še vedno težave pri prepoznavanju in rabi glagolskega časa *Present Perfect*.

SKLEP

Razporeditev dosežkov kaže, da so imeli učenci najmanj težav z razumevanjem besedil pri poslušanju, saj so se štiri testne postavke uvrstile v zeleno in šest postavk v rumeno območje, kar skupaj znaša več kot dve tretjini osvojenih točk pri tej jezikovni zmožnosti. To je glede na teorijo usvajanja jezikov tudi pričakovano, vendar samo v okoliščinah, kjer imajo učenci dovolj možnosti razvijanja slušnih zmožnosti vse od otroštva naprej in kjer je pouk zasnovan na kontinuiranem in obsežnem slušnem vnosu skozi vsa leta učenja tujega jezika. Sklepamo lahko, da je večina slovenskih devetošolcev izpostavljena slušnemu vnosu v angleščini v dovolj veliki meri, da lahko razumejo besedila, ki so na ravni A2/B1 glede na *Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO)*.

Kot ugotavljamo že leta, imajo učenci več težav pri nalogah, ki so preverjale rabo besedišča, slovnice, pisnega sporočanja in v tem šolskem letu tudi pri bralnem razumevanju, kjer jim še posebej delajo težave odprti odgovori, na katera pa morajo odgovoriti na kratko in so omejeni s številom besed. Nasploh lahko rečemo, da so rezultati pri preverjanju bralnega razumevanja pokazali, da je branje za devetošolce celo bolj zahtevno kot raba besedišča in slovnice v sobesedilu ter pisno sporočanje. Takšen rezultat preseneča, saj so vsa leta do sedaj učenci dosegali višje rezultate pri bralnem razumevanju kakor pa pri nalogah besedišča in slovnice ter pisnem sporočanju. Vzroki so trenutno nepoznani, vsekakor bomo o tem več zapisali v letnem poročilu.

Tudi v tem šolskem letu so postavke, ki so se uvrstile v rdeče in modro območje pri slušnem in bralnem razumevanju, v večji meri preverjale zmožnost povezovanja in sklepanja, iskanja glavne misli ter nasploh razumevanja daljšega dela besedila. Težave z razumevanjem daljšega dela besedila niso nove, saj jih zaznavamo že nekaj let. Naloge so načrtno notranje diferencirane in praviloma zajemajo postavke, ki padejo v različna območja.

Pri preverjanju besedišča ugotavljamo, da je naloga praznih vrzeli, kamor so učenci morali pravopisno pravilno zapisati določeno besedo, ki je pomensko sodila v kontekst, bila precej »trd oreh« za večino učencev. Pri tej nalogi so učenci imeli še posebne težave prepoznavanja tako imenovanih kolokacijskih razmerij med besedami, torej tistimi, ki se v jeziku pogosto pojavljajo skupaj, na primer s samostalnikom *environment* se glagol *pollute* pojavlja zelo pogosto in to nam potrjuje tudi slovar kolokacij. Enako velja za samostalnik *wind* in glagol *blows*. Iz tega sledi, da je učenje/poučevanje v sobesedilu edina učinkovita pot, ki vodi k uspešnemu in učinkovitemu jezikovnemu uporabniku.

Pri preverjanju slovnice in struktur, ki smo jih ravno tako preverjali v sobesedilu, ugotavljamo, da je raba sledečih še posebej zahtevna za devetošolce, in sicer tvorba prislova, pravilna raba pogojnika, ujemanje osebka in povedka na stavčni ravni ter prepoznavanje in še posebej raba slovnicega časa *Present Perfect*, ki so jo pravilno prepoznali le nekateri učenci. Manj težav so imeli pri ugotavljanju pravilne rabe člena oz. števnika in predloga.

Trije od štirih kriterijev pri pisnem sporočanju so se uvrstili v rdeče območje, edino zgradba v rumeno. Pisno sporočanje je sicer najzahtevnejša jezikovna spretnost, saj vključuje številna znanja, kot so poznavanje in raba besedišča, slovnice in strukture, pravopis, jasnost izražanja, povezovanje misli, prehajanje med (pod)temami itn.

Večina od 41 postavk v preizkusu spada v rumeno območje (16), lansko leto jih je bilo v istem območju 15, dvanajst postavk je v rdečem območju (lani 13), osem v modrem (lani 3), štiri postavke so v zelenem območju (lani 10) in ena nad modrim območjem (lani nič).

Tudi v tem šolskem letu je razporeditev dosežkov pomaknjena v desno, vendar manj, kot je bila v predhodnem šolskem letu, kar pomeni, da je preizkus, ki je vezan na standarde v učnem načrtu, letos občutljivejši za učence z najboljšimi dosežki.

Zaključimo lahko, da so učenci z nižjimi dosežki uspešnejši pri nalogah slušnega razumevanja, manj pa so uspešni pri nalogah bralnega razumevanja, besedišča in pisnega sporočanja. Na drugi strani pa najuspešnejši učenci

obvladajo tudi pisno tvorjenje besedil, imajo širok nabor besedišča glede na njihovo kognitivno starost in prepoznajo pravilno oz. nepravilno rabo jezika.

Naloga pisnega sporočanja je bila v tokratnem preizkusu uporabljena iz enega od preteklih nacionalnih preverjanj. Skupaj je tako preizkus vključeval štiri sidrne testne postavke, ki pa so skupaj znašale 13 točk oz. 26 % celotnega preizkusa, kar je povsem enako kot lansko leto. Pri teh postavkah smo lahko primerjali dosežke letošnje generacije z generacijo iz leta 2017/18. Ugotovitve kažejo, da je generacija 2021/22, ki je imela predhodno šolsko leto precejšen del pouka na daljavo, približno enako uspešna pri pisnem sporočanju kakor generacija 2017/18.

Preglednica: Specifikacijska tabela, angleščina, 9. razred

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec:	Postavka	Število točk	Območje
A	1	slušno razumevanje	<i>Golden eagles</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	narava (živali, rastline, letni časi, vreme, ekologija)	– izlušči glavne misli besedila, – razume podatke, podrobnosti v besedilu;	1	1	rdeče
								2	1	rumeno
								3	1	rumeno
								4	1	rumeno
								5	1	rumeno
								6	1	rumeno
A	2	slušno razumevanje	<i>Nighttime busy bodies</i>	izbirni tip z enim pravilnim odgovorom	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	zdravje	– izlušči glavne misli besedila, – razume podatke, podrobnosti v besedilu;	1	1	rumeno
								2	1	zeleno
								3	1	zeleno
								4	1	zeleno
								5	1	zeleno
								6	1	modro
B	1	bralno razumevanje	<i>Gladiators</i>	kratki zaprti odgovori	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	zgodovina	– razume glavno misel besedila, – razume podrobnosti v besedilu, – v besedilu poišče določene podatke, ki jih potrebuje za izpolnitev zastavljene naloge;	1	1	rdeče
								2	1	rdeče
								3	1	rumeno
								4	1	modro
								5	1	modro
								6	1	modro
B	2	bralno razumevanje	<i>Giant pumpkins</i>	povezovanje, urejanje in razvrščanje	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	narava (živali, rastline, letni časi, vreme, ekologija) prosti čas (umetnost, zabava, branje, glasba, film, šport, interesne dejavnosti, počitnice)	– razume glavno misel besedila, – razume podrobnosti v besedilu, – v besedilu poišče določene podatke, ki jih potrebuje za izpolnitev zastavljene naloge.	1	1	rdeče
								2	1	rdeče
								3	1	rdeče
								4	1	rumeno
								5	1	rdeče
								6	1	rumeno
								7	1	rdeče

Del	Naloga	Jezikovna zmožnost	Naslov	Tip naloge	Vrsta besedila	Tema	Standard – učenec:	Postavka	Število točk	Območje
C	1	raba jezika – strukture	<i>Visitors from outer space</i>	dopolnjevanje brez nabora	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	znanost, tehnologija in mediji	– uporablja ustrezne slovnične strukture, – ustrezno zapisuje znane besede;	1	1	modro
								2	1	rumeno
								3	1	rdeče
								4	1	modro
								5	1	nad modrim
								6	1	rumeno
C	2	raba jezika – besedišče	<i>Energy from the ocean</i>	dopolnjevanje brez nabora	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	narava (živali, rastline, letni časi, vreme, ekologija)	– uporablja besedišče z ustreznih tematskih področij, – ustrezno zapisuje znane besede;	1	1	modro
						2		1	modro	
						3		1	rumeno	
						4		1	rumeno	
						5		1	rumeno	
						6		1	rumeno	
D	pisno sporočanje	<i>The magic of communication</i> (sidrna naloga)	krajši pisni sestavek	članki, sestavki, prispevki, poročila, zapiski, povzetki	znanost, tehnologija in mediji	– piše enostavčne in večstavčne povedi, – napiše besedilo o temi, ki je ustrezna tej starostni stopnji, z večinoma konkretno in delno abstraktno vsebino, – uporablja širši nabor besedišča, – uporablja raznovrstne slovnične strukture, – uporablja raznovrstna vezniška sredstva in s preprostimi kohezivnimi sredstvi povezuje stavke v linearno besedilo, – večinoma ustrezno zapisuje znane besede, – ločila uporablja večinoma ustrezno, – brez večjih pomanjkljivosti uporablja osnovne standardne oblike (angl. <i>layout</i>) znanih vrst besedil, – besedilo členi na odstavke, – besedilo prilagodi naslovniku in sporočilnemu namenu, besedilni vrsti ter zvrsti/stopnji formalnosti.	Vsebina	4	rdeče	
							Besedišče	4	rdeče	
							Slovnica	3	rdeče	
							Zgradba	2	rumeno	

A) SLUŠNO RAZUMEVANJE

1. naloga

Poslušaj besedilo o orlih in za vsak del besedila (1–6) izberi najbolj ustrezen naslov (A–H). V razpredelnico vpiši črko izbrane rešitve. Dva naslova sta odveč. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

GOLDEN EAGLES

- A Protected status
- B Handling the prey
- C Dark feathers
- D Hunting quietly
- E Reasons for low numbers
- F Good parenting
- G Far away home
- H Careless parents
- X Symbol of glory

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
I						

(6 točk)

2. naloga

Poslušaj besedilo o tem, kaj se dogaja z našim telesom, medtem ko spimo. Obkroži črko pred pravilnim odgovorom. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

NIGHTTIME BUSY BODIES

0. Before falling asleep, people

- A turn their beds around.
- B get into a cosy position.
- C take a short fast walk.
- D visualise 15 – 20 minutes.

1. The flying sensation is a sign that

- A your muscles are relaxing.
- B your brain is falling asleep.
- C you are in real danger.
- D you are about to wake up.

2. Snoring is more common if you are

- A an old woman.
- B a little girl.
- C an old man.
- D a small boy.

3. People sleepwalk when

- A it's almost time to get up.
- B body and mind want different things.
- C their body wants to stay awake.
- D they are very busy during the day.

(Vir slike: <https://www.dreamstime.com/illustration/soundly.html>. Pridobljeno: 13. 4. 2018.)

4. Sleepwalkers

- A hear different sounds while sleepwalking.
- B remember their whereabouts after they wake up.
- C mostly wake up in unknown places.
- D eventually come back to their beds.

5. Nightmares usually develop

- A if your breathing is blocked.
- B after you watch a scary movie.
- C in the first hours of sleep.
- D when some areas of your brain are inactive.

6. Scientists

- A agree on the meaning of dreams.
- B believe dreams are just interesting stories.
- C try to explain why dreams happen.
- D think dreams are caused by real events.

(6 točk)

B) BRALNO RAZUMEVANJE

1. naloga

Preberi besedilo o gladiatorjih in KRATKO odgovori na vprašanja z največ ŠESTIMI BESEDAMI. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

GLADIATORS

While historians are not really sure about the exact time of origin of gladiator games, it is widely believed that they were first held 2,500 years ago. Many believe that the gladiator games were in fact, a foreign import, most probably Etruscan.

The early gladiator games became a ritual and a part of funeral services. This ritual was called Munus and it was performed to give the dead power. Gradually, shows were organized for the public and held in market squares. Over time huge open areas, called amphitheatres, were built all across the Roman Empire to host these fights.

Gladiators practised in barracks called ludi. Their owners housed, trained and armed them. They were well fed and looked after by their owners and were rewarded after they won fights. Gladiators were chosen for their physique so they had to be strong but also good looking.

Gladiators were recruited from different sources. They were often criminals condemned to death. Others were prisoners of war or slaves who hoped to become free citizens. The public also admired famous and successful gladiators and respected those who died courageously in arena. The winner was given a palm branch. A laurel wreath was awarded for an exceptional fight. A champion with 50 victories won a lot of money or became a free person.

In the 1st century in the Roman Empire there were a lot of holidays. In Rome there were four months of holidays every year. To show how powerful the Romans were, emperors put on amazing displays. In amphitheatres they put on gladiator fights and animal hunts. Sometimes the arena was flooded for the citizens' amusement. Then they brought boats for naval fights.

Gladiator games reached the peak of their popularity in the last days of the Roman Republic. These games were cheap entertainment to the common people. That's why Julius Caesar wasted a huge amount of wealth on such games. He also used them as a tool to please powerful senators.

In the third century AD, the Roman Empire faced important challenges. This meant more spending on wars and less on gladiatorial games and rituals. Gladiator fights gradually stopped taking place. Finally, the rise of Christianity as the official religion of the Roman Empire resulted in the banning of all pagan rituals and festivals like Munus.

(Prirejeno po: *Discovery Box* št. 132 in
<http://www.historyforkids.net/roman-gladiators.html>. Pridobljeno: 15. 1. 2017.)

0. **When** did gladiator fights start?

2,500 years ago.

1. **Why** were early gladiator fights organised?

To _____

2. **Which** handsome gladiators were chosen to fight?

3. **How** could gladiators gain freedom?

4. **What** did the organizers have to do before naval fights?

5. **How** did Julius Caesar keep the politicians satisfied?

6. **Why** were gladiator games forbidden?

Because _____

(6 točk)

(Vir slike: https://en.wikipedia.org/wiki/Gladiator#/media/File:Gladiators_from_the_Zliten_mosaic_3.JPG.)

2. naloga

Preberi besedilo o bučah velikankah. Vsakemu odstavku (1–7) določi najbolj ustrezen naslov (A–K). Trije naslovi so odveč. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

GIANT PUMPKINS

- 0 A Pumpkins are thought to come from Central America, especially Mexico. Christopher Columbus carried pumpkin seeds back to Spain from North America. Greeks called them *pepon*, in French, the word became *pompon* and American colonists changed it into pumpkins.
- 1 _____ Ron Wallace is one of the world's best giant pumpkin growers. His wife and kids are really proud of his leisure activity. The Rhode Island resident has been growing pumpkins for many years. In 2012, he became the very first person to grow a one-ton pumpkin.
- 2 _____ Wallace says he has enjoyed pumpkins since he was a kid. "I always loved pumpkins and Halloween, especially carving them." He enjoyed pulling the seeds out of pumpkins and the smell inside the pumpkins. Growing giant pumpkins is something all Ron's relatives do. In 2016, Richard Wallace, Ron's cousin, broke the 2015 record. Now Ron's goal is to grow a pumpkin that would weigh 3,000 pounds.
- 3 _____ Starting in early spring, a special chamber is used where a limited number of seeds go under a light for 16 hours a day for about 12 days. Ron always uses the seeds from his previous pumpkins. The genetics and breeding of pumpkins is much like horse racing. He always matches the strongest and the fastest in hopes the next generation will be bigger.
- 4 _____ A pumpkin can grow about 30-35 pounds a day during the growing season, with the fastest growth during July and August. Since pumpkins are almost 90 percent water content and hollow inside, Ron feeds them about 100 gallons of water per day to help them grow. It's a lot of work and takes him about 30 hours per week to care for his plants.
- 5 _____ To prevent rotting, the pumpkins are placed on plywood and are covered with a white sheet to protect them from the hot summer sun. Then fertilizers are added. A softer skin is easier to expand during its growth. Any pumpkins with rot or holes are not suitable for competition.
- 6 _____ In the fall, after all the hard work, Ron uses a special three-legged stand and a harness to lift his prized pumpkins onto a trailer for transport to the judging station for the weigh-off. Strict judges decide who the winner is.
- 7 _____ A record-breaking pumpkin is admired by everybody and can bring its owner a place in the Guinness Book. Posing with the record-breaking pumpkin, appearing on television in chat shows is just one of the many things the winners do. And they like doing that as the winning contestant can take home as much as \$30,000 in prize money.

(Prirejeno po: *Jack and Jill*, oktober 2017.)

A	The origins of a pumpkin
B	The moment of truth
C	Running a business
D	Selling pumpkins
E	Celebrity status
F	Unusual hobby
G	Thirsty giants
H	Runs in the family
I	Giant water tanks
J	Safety measures
K	Careful selection

(7 točk)

(Vir slike: https://www.bluecross-shop.co.uk/Shop/Home-and-Garden/In-The-Garden/Vegetable-Seeds/All-Vegetable-Seeds/Pumpkin-Seeds---Atlantic-Giant_175580.htm. Pridobljeno: 1. 3. 2018.)

C) RABA JEZIKA

1. naloga

Dopolni besedilo o zunajzemeljskih bitjih z manjkajočimi besedami. V vsako praznino vpiši samo ENO besedo, pri besedah v oklepaju pa lahko tudi DVE. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

VISITORS FROM OUTER SPACE

Do extra-terrestrials really exist? If they do, what (0) do they look (look) like?

We only ever see them in films and on TV. Sometimes the ones we see on screen look

(1) _____ (absolute) strange. At other times they're almost believable...

In July 1947, an object crashed down near the town of Roswell in the United States. Was it an extra-terrestrial spaceship kept secret by the army? Years later, a video showed the 'Roswell extra-terrestrial'. It had two eyes,

(2) _____ mouth, two arms and two legs. But it was a fake. An extra-terrestrial that looks so much like us? That's impossible!

(3) _____ aliens really _____ (land) on Earth in 1947? Are we really the only beings in the universe? If one day extra-terrestrials eventually

(4) _____ (appear), it will be difficult to communicate with them. The vast distances that separate our worlds mean that any 'conversation' will take an extremely long time.

Since the 1970s, American scientists (5) _____ (send) several messages into space by radio waves or carved on metal discs. But they won't reach other stars

(6) _____ hundreds of thousands of years. And then we will have to wait for the reply to come back...

(Prirejeno po: <https://roswell-nm.gov/692/UFO-Story>; <https://www.space.com>. Pridobljeno: 15. 2. 2019.)

(6 točk)

(Vir slike: https://powerlisting.fandom.com/wiki/UFO_Generation?file=UFO_horizon.jpg. Pridobljeno: 15. 2. 2019.)

2. naloga

Preberi besedilo o alternativnem viru energije. Besedilo dopolni z manjkajočimi besedami, ki se začenjajo z danimi črkami. Vsaka črtica predstavlja ENO ČRKO. Oglej si primer 0, ki je že rešen.

ENERGY FROM THE OCEAN

By 2030 almost a third of Europe's energy should come from renewable sources. 72% of our planet's (0) s u r f a c e is the ocean whose energy is extraordinary. Energy from the sea has two advantages: it's renewable and it does not (1) p _____ the environment.

There's a huge amount of energy in the oceans. It comes partly from the wind which (2) b _____ s on the sea causing powerful waves. The energy from these strong waves breaking on one kilometre of coastline could supply 20,000 houses.

(3) S _____ s have been studying ways of converting wave energy for the last 15 years. Ideas are now being put into practice.

Depending on the position of the (4) m _____ in relation to the sun and the Earth, sea water moves towards and away from the land. These movements are called tides and their energy is enormous.

The sea moves also because of the sea currents, masses of water moving in the sea. In some places, currents can reach the (5) s _____ of 17km/hr and they flow all day and night.

(Vir slike: <http://www.bing.com/images/search?q=energy+from+the+sea+wikipedia&view=detailv2&&id>. Pridobljeno: 15. 11. 2016.)

We can convert energy from the sea currents by using current turbines. These are underwater propellers driven by the tide, much like wind turbines. They turn 20 times per (6) m _____ and produce electricity. Marine turbines are positioned near the coastline because this is the best position to catch the tides.

(Prirejeno po: *Discovery Box*, maj 2008.)

(6 točk)

D) PISNO SPOROČANJE

Za spletni časopis *Our Wor(l)d* napiši razmišljanje o komunikaciji skozi čas. V članku napiši:

- kako se komunikacija spreminja skozi čas,
- kako sodobna tehnologija vpliva na medsebojne odnose med prijatelji in družinskimi člani,
- kakšna bo komunikacija v prihodnosti.

Besedilo naj bo dolgo od 120 do 150 besed. Ovrednoteni bodo vsebina, besedišče, slovnica in zgradba besedila.

Ta prostor lahko uporabiš za
osnutek,
ki se ne vrednoti.

